

govim denarjem niso bili zadovoljni. „Hitro gospod suhač, le še kam poseži, tako reven menda vendar nisi!“ Tako se zahvalijo siloviteži za izročeni jim denar. Kaplan jim zatrjuje, da nima več, a oni mu ne verujejo in ga silijo, naj urno da, kar še ima. Ko se gospod ne gane, zakriči vojvoda hajduški: „Vrag ti! Odščipnite mu kos mesa, masti tako nima ta suhač!“ In ubogega duhovnika so se lotili s kleščami in ga suvali. Ta ni črnil, hrabro je pretrpel vse prizadete muke. Kar začne biti plat zvona. Cerkvenik je bil prišel k župnišču, treba je bilo iti k bolniku. Ko začuje ropot v župnišču, hiti v zvonik in pozvoni. Kmalu je bil ves trg in sosednje vasi na nogah. Roparji so vedeli, da bo ljudstvo s silo branilo svoja duhovnika in ker jih ni bilo veliko, so se urno odpravili na odhod. Komaj pridejo na dvorišče, zagrmе puške. Branili se niso, urno so se spustili v beg; padel jim je en tovariš in ta je bil domačin, njih vohun, ki je zanje vohunaril po terški in poljanski dolini.¹⁾

Na Tančji gori v dragatuški župniji so zidali l. 1805. cerkvico v čast sv. Ani; do tedaj je stala na onem mestu le majhna kapelica, posvečena isti svetnici. Graščak iz Turna je kupil mali zvon. Komaj je bila cerkev dodelana, so jo hajduki oropali. Ukradli so tudi zvon in ga prodali daleč doli nekje na Hrvaškem. Po naključju je prišel v oni kraj berač, ki je bil slepec; doma je bil iz Tančje gore. Ko je slišal zvon, je vprašal ljudi, kje so ga kupili. Povedali so mu, da so ga prodali tuji možje za prav nizko ceno. Beraču se je zdelo, da ima enak glas onemu, katerega je čul doma v Dragatušu. Domov prišedši pripoveduje o tem zvonu. Domačini dobijo par mož, ki odidejo na Hrvaško. Prišli so v vas, katero jim je napovedal berač, in spoznali, da je zvon prav oni iz Tančje gore.²⁾

Nastopila je doba francoske okupacije. Francoski vojaki so se doselili tudi v Belo Krajino; ti in francoski orožniki so skrbeli za red in varnost. Hajduštvo se je res nekoliko omejilo, a popolnoma iztrebilo, kakor se rado trdi, se vendar ni. Navajam le nekoliko slučajev, ki se omenjajo v sodnijskih listinah, hranjenih v stari sodnji na Krupi.

V noči od 21. do 22. majnika l. 1812. so se klatili roparji po semiški župniji. Napadli so več hiš; na Rebri so ranili kočarico Katarino Vovk in ji odnesli ves denar v znesku devetih goldinarjev. Orožniki so kmalu zvedeli za klateže, šli so za njimi proti Rebri; a ti so se urno umaknili čez Gorjance in šli proti Kostanjevici. Na poti so zadeli na nočne čuvaje, s katerimi so se spoprijeli in premagani odbežali.

Dne 3. junija 1812 so izropali Vimolj in ubili enega kmeta z imenom Marko Ribič.

Dne 27. julija istega leta je jahal Matija Kukar iz Dolenje vasi pri Črnomlju na Bosiljevo. Pri Hrastu blizu Vinice so ga napadli roparji, vzeli so mu konja in 300 goldinarjev.

V noči od 20. do 21. aprila l. 1813. po polnoči je vlomila tolpa roparjev v cerkev sv. Kozma in Damijana na Krki. Razbili so darilno puščico, odnesli cerkveni denar, cerkveno posodje in obleko. Vlomili so natihem in dokončavši delo zapustili Krko proti jutru, ko so ljudje ravno vstajali. Sodeč po njih obleki so jih imeli ljudje za graničarje, t.j. šumberške Uskoke.

PORTRET PROF. LEVIČNIK

L. 1813. dne 15. majnika je napadlo 21 tolovajev župnišče v Kuničah na Hrvaškem. Ko je župnik zaslišal razgrajanje roparjev po dvorišču, je poskušal ubežati skozi okno v trtje. Hitro so ga opazili, in boječ se hajduških pušek se je vrnil župnik v svoje sobe, iz sob na hodnik in je iskal tam primerne skrivališča. Ko sliši, da prihajajo po stopnjicah do njega, skoči naglo v blizu stoječo kad za zelje. S svojim skokom je povzročil močen ropot in koj jim je bil v rokah. Mučili so ga nečloveško. Najprvo so zahtevali od njega denar; ko jim je dal, kar je imel, niso bili zadovoljni in zahtevali, naj jim izroči vse. Ko je zatrjeval, da nima več, so ga skupili, in

¹⁾ Dom in Svet, 1895, 35—37.

²⁾ Pisana kronika dragatuške župnije.